University of Qom

Sciences and Techniques of Information Management

Volume 8, Issue 2, 2022

Research Article

Comparison of the Researchers' Views in the Technical- Engineering and Humanities Fields about the Importance of Criteria for Submitting an Article to the Journal and the Degree of Thematic Relevance of the Proposed Results of the RICeST Journal Finder[1]

Narjes Vara
PhD. Student, Department of Knowledge and Information Science, Shiraz University;
Instructor, Regional Information Center for Science and Technology, Shiraz, Iran.
vara@ricest.ac.ir

Mahdieh Mirzabeigi
Associate Professor, Department of Knowledge and Information Science, Shiraz University, Shiraz, Iran **(Corresponding author).** mmirzabeigi@gmail.com

Hajar Sotudeh
Professor, Department of Knowledge and Information Science, Shiraz University, Shiraz, Iran.
sotudeh@shirazu.ac.ir

Seyed Mostafa Fakhrahmad
Associate Professor, Department of Computer Science and Engineering & IT, Shiraz University, Shiraz, Iran. fakhrahmad@shirazu.ac.ir

Abstract

Aim: This study aims to compare the researchers' views in two fields about the importance of criteria for submitting an article to the journal and the degree of thematic relevance of the proposed results of the RICeST Journal Finder.

Methodology: The research is a survey in terms of applied purpose and the data collection method and was done in two steps; First, due to the lack of a standard questionnaire, while studying the literature, important and common criteria for the researchers of the two fields were extracted and a researcher-made questionnaire consisting of 13 criteria was prepared. The face and content validity of the questionnaire was done by 10 experts in information science and epistemology. Then, in order to identify the importance of the criteria as well as the thematic relevance of the system's proposed results, subject matter experts (reviewers) in two fields from all over Iran were used.

1. **Cite this article:** Vara, N., Mirzabeigi, M., Sotudeh, H. & Fakhrahmad, S.M. (2022). Comparison of the Researchers' Views in the Technical-Engineering and Humanities Fields about the Importance of Criteria for Submitting an Article to the Journal and the Degree of Thematic Relevance of the Proposed Results of the RICeST Journal Finder. *Sciences and Techniques of Information Management*, 8(2), 53-72. **DOI:** 10.22091/stim.2022.7827.1727

Received: 2022-01-22 ; **Revised:** 2022-02-25 ; **Accepted:** 2022-03-06 ; **Published online:** 2022-07-06

©2022 The Author(s).
Published by: University of Qom.
This is an open access article under the: https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

Findings: Criteria of Peer review, thematic relevance of the article with the thematic scope of the journal, and having an impact factor from the perspective of researchers in both groups, were the most important and the age of the journal was the least. Measuring the thematic relevance of the results suggested by the system using the opinions of experts showed that in more than 85% of the queries, the proposed publication for the article is completely relevant. There is no statistically significant difference between the opinions of experts in these two areas. It is necessary to explain that the evaluation of the thematic relevance of the results was done after improving the existing challenges in the RICeST journal finder.

Conclusion: There are many Journals in various scientific fields, so authors are facing challenges to find the most appropriate journal to publish their research findings. The results showed that the importance of the criteria of selecting the journal, from the viewpoint of national researchers, is consistent with the findings of international studies. However, considering the mental variables of researchers in different conditions, it is not possible to consider a single factor category to choose a journal to publish a manuscript; However, the possibility of refining the results, based on the priority criteria of the researchers has been introduced the use of Journal finder systems as an auxiliary tool that can be found more quickly and easily to a list of related publications. Among the other factors that can be examined objectively and are important, regardless of the author's priorities and limitations, is the thematic connection of the manuscript with the journal to which the manuscript is to be sent and published, which is the basis of the performance of the Journal finder systems. In general, according to the obtained results, the authors can use the RICeST journal finder at the national level to obtain relevant journals to publish the manuscript.

Keywords: Article, Researchers, RICeST, Journal, Scientific Publications.

/http://stim.qom.ac.ir

علوم و فنون مدیریت اطلاعات
دوره ۸، شماره ۲، ۱۴۰۱
مقاله پژوهشی

مقایسه دیدگاه پژوهشگران حوزه فنی– مهندسی و علوم انسانی در ارتباط با اهمیت معیارهای ارسال مقاله به نشریه و میزان ربط موضوعی نتایج پیشنهادی سامانه ژورنال‌یاب رایسست[1]

نرجس ورع
دانشجوی دکتری، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شیراز؛ مربی، مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری، شیراز، ایران. vara@ricest.ac.ir

مهدیه میرزابیگی
دانشیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران (**نویسنده مسئول**).
mmirzabeigi@gmail.com

هاجر ستوده
استاد، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران. sotudeh@shirazu.ac.ir

سید مصطفی فخراحمد
دانشیار، مهندسی و علوم کامپیوتر و فناوری اطلاعات، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران. fakhrahmad@shirazu.ac.ir

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر مقایسه دیدگاه پژوهشگران حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی در ارتباط با اهمیت معیارهای ارسال مقاله به نشریه و میزان ربط موضوعی نتایج پیشنهادی سامانه ژورنال‌یاب رایسست است.

روش‌شناسی: این پژوهش به لحاظ هدف کاربردی و روش گردآوری داده‌ها، پیمایشی بوده و در دو گام انجام شده است. ابتدا با توجه به نبود پرسشنامه‌ای استاندارد، ضمن مطالعه متون، معیارهای مهم و مشترک مد نظر پژوهشگران دو حوزه مورد مطالعه، استخراج و پرسشنامه‌ای محقق‌ساخته متشکل از ۱۳ معیار تهیه شد. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه توسط ۱۰ نفر از متخصصان علم اطلاعات و دانش‌شناسی انجام بررسی گردید. سپس به منظور شناسایی میزان اهمیت معیارها و همچنین ربط موضوعی نتایج پیشنهادی سامانه، از نظر متخصصان موضوعی (داور) در دو حوزه از سراسر ایران بهره برده شد.

---

۱. **پژوهش حاضر برگرفته از:** رساله دکتری با عنوان: **تاثیر دو چالش کمبود و پراکندگی داده بر اثربخشی نتایج پیشنهادی سامانه ژورنال‌یاب رایسست و امکان‌سنجی بهبود آن با استفاده از الگوریتم خوشه‌بندی کی- مینز**، دانشجو: نرجس ورع، استاد راهنما: مهدیه میرزابیگی، استاد مشاور: هاجر ستوده و سید مصطفی فخراحمد، ارائه شده در گروه علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه شیراز است.

استناد به این مقاله: ورع، ن.، میرزابیگی، م.، ستوده، ه.، فخراحمد، س.م. (۱۴۰۱). مقایسه دیدگاه پژوهشگران حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی در ارتباط با اهمیت معیارهای ارسال مقاله به نشریه و میزان ربط موضوعی نتایج پیشنهادی سامانه ژورنال‌یاب رایسست. *علوم و فنون مدیریت اطلاعات*، ۸(۲)، ص۵۳-۷۲. **DOI:** 10.22091/stim.2022.7827.1727

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۱/۰۲ ؛ **تاریخ اصلاح:** ۱۴۰۰/۱۲/۰۶ ؛ **تاریخ پذیرش:** ۱۴۰۰/۱۲/۱۵ ؛ **تاریخ انتشار:** ۱۴۰۱/۰۴/۱۵
ناشر: دانشگاه قم
نویسندگان.©حق مولف

نتایج: یافته‌ها نشان داد معیارهای بررسی کارشناسانه/ داوری، ربط موضوعی مقاله با دامنه موضوعی نشریه و داشتن ضریب تاثیر، از دیدگاه پژوهشگران در هر دو حوزه مورد بررسی، دارای بیشترین میزان اهمیت و قدمت نشریه در رتبه آخر قرار داشت. همچنین سنجش میزان ربط موضوعی نتایج پیشنهادی سامانه، بر اساس نظر متخصصان نشان داد که در بیش از ۸۵ درصد پرس‌وجوها، نشریه پیشنهادی برای مقاله مورد نظر کاملاً مرتبط است و تفاوت معنی‌دار آماری بین نظر متخصصان/داوران در این دو حوزه وجود ندارد. لازم به توضیح است که ارزیابی میزان ربط موضوعی نتایج، پس از بهبود چالش‌های موجود در سامانه ژورنال‌یاب رایسست، انجام شده است.

نتیجه‌گیری: با توجه به افزایش تعداد نشریات علمی و دشواری انتخاب نشریه مرتبط جهت ارسال مقاله و همچنین امکان پالایش نتایج پیشنهادی بر اساس معیارهای دارای اولویت از دیدگاه پژوهشگران، به نظر می‌رسد در مجموع استفاده از سامانه‌های پیشنهاددهنده نشریه می‌تواند به عنوان یک ابزار کمکی مفید واقع شود.

کلیدواژه‌ها: مقاله، پژوهشگران، Ricest، ژورنال‌یاب، نشریات علمی.

/http://stim.qom.ac.ir

۱. مقدمه

توجه به تحقیقات علمی و پژوهشی در دانشگاه‌ها، بستر اصلی توسعه، سازندگی و استقلال کشورها محسوب می‌شود. در دنیای دانشگاهی، شعار «انتشار یا انحطاط»[1] از گذشته‌ها وجود داشته و امروزه اهمیت آن دوچندان شده است؛ زیرا اعتبار شغلی و ارتقای حرفه‌ای محققان و بسیاری از پیشرفت‌های دیگر، به این معیار بستگی دارد (دی[2]، ۲۰۱۱؛ میلر، تیلور و بیدین[3]، ۲۰۱۱؛ دی راند و میلر[4]، ۲۰۰۵). یکی از عناصر برجسته پژوهش، تولید و ارائه یافته‌های علمی در قالب مقاله‌های نشریات است. کوتاهی و فشردگی مطالب، روزآمد بودن نسبی اطلاعات، اندیشه‌های نو، اطلاعات اصیل و ایجاز در مقاله‌های نشریه‌ها سبب شده است که امروزه نشریه‌ها از تنوع قابل ملاحظه‌ای در جهان برخوردار بوده و سهم عمده‌ای در نقل و انتقال آراء و اندیشه‌ها داشته باشند. از این‌رو، پژوهشگران تلاش می‌کنند که نتایج فعالیت‌های پژوهشی خود را در کوتاه‌ترین زمان ممکن و از طریق رسانه‌ای معتبر مانند نشریه‌های با کیفیت علمی، در اختیار سایرین قرار دهند. اهمیت نشریه‌ها تا بدان حد است که کمّیت و کیفیت مقاله‌های منتشر شده در آن‌ها، به عنوان یکی از شاخص‌های توسعهٔ علمی جوامع در نظر گرفته می‌شود (موسوی چلک، یمین فیروز و ریاحی، ۱۳۹۷)؛ اما انتشار مقاله فقط یک روی قضیه است و محل انتشار مقاله و سایر عوامل وابسته آن نیز از ملاک‌های مهم ارزیابی مقالات معرفی شده‌اند (صراف‌زاده، ۱۳۹۶).

در حال حاضر بیش از ۳۰۰۰۰ نشریه دانشگاهی فعال و داوری شده در سطح دنیا (اولریخ[5]، ۲۰۲۱) و در ایران سالانه بالغ بر ۶۰۰۰۰ مقاله علمی- تحقیقاتی در بیش از ۱۷۰۰ نشریه علمی معتبر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (پرتال نشریات علمی و پژوهشی کشور، ۱۴۰۰) و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (بانک اطلاعات نشریات علوم پزشکی کشور، ۱۴۰۰) منتشر می‌شود. از این‌رو، انتخاب یک نشریه مناسب جهت انتشار یافته‌های پژوهشی، امری چالش‌برانگیز است.

در تصمیم نهایی پژوهشگران، انتخاب یک نشریه مناسب جهت نشر، از مهم‌ترین و دشوارترین جنبه‌های انتشار نتایج تحقیقات و متأثر از معیارهای گوناگونی مانند ویژگی‌های نشریه، مشخصات

/http://stim.qom.ac.ir

1. Publish or perish
2. Day
3. Miller, Taylor & Bedeian
4. De Rond & Miller
5. Ulrich

مقاله و اولویت‌ها و محدودیت‌های نویسنده است. در دسته ویژگی‌های نشریه می‌توان به ابعادی مانند ویژگی‌های علمی و اعتباری و ویژگی‌های عملکردی نشریه اشاره کرد (بهادران و همکاران، ۲۰۲۱). دسترسی و بدست آوردن اطلاعات در خصوص هر یک از معیارها، مستلزم جستجوهای زمان‌بر در وبگاه نشریات، پایگاه‌های مختلف علمی، استنادی و غیره است. در این راستا، از اواسط سال ۲۰۱۴ میادی، سامانه‌های پیشنهاددهنده نشریه توسط پایگاه‌های اطلاعاتی تجاری بزرگ مانند الزویر[1]، وایلی[2] و اشپرینگر[3] در سطح بین‌المللی ایجاد شدند (مولیگان، هال و رافائل[4]، ۲۰۱۳). در این سامانه‌ها، پیشنهادها تنها برآمده از محتوای موضوعی نمایه شده در نشریات موجود در آن سامانه است. بدین ترتیب، نویسندگان در صورت عدم آگاهی از این محدودیت، ممکن است بسیاری از نشریه‌هایی را که به صورت بالقوه می‌تواند محمل انتشار یافته‌های پژوهشی آن‌ها باشد، از دست بدهند؛ یا بایستی در هر یک از سامانه‌ها، به صورت مجزا جستجو کنند.

در اغلب سامانه‌های پیشنهاددهنده نشریه، کاربران، عنوان و چکیده مقاله را به سامانه ارائه و سامانه بر اساس الگوریتم‌های شباهت‌سنجی، مرتبط‌ترین موارد را به لحاظ ربط موضوعی، جهت انتشار مقاله، به آن‌ها معرفی می‌کند. در کنار ربط موضوعی، پژهشگران به اقلام دیگری مانند ضریب تاثیر، پایگاه‌های نمایه‌کننده نشریه، نرخ پذیرش و غیره نیز توجه می‌کنند. از این‌رو، طراحان تلاش می‌کنند با تعبیه و طراحی اقلام مد نظر، نتایج مطلوب‌تری را پیشنهاد نمایند. بر این اساس، شناسایی معیارهای مد نظر پژوهشگران حوزه‌های موضوعی مختلف، برای انتخاب نشریه مناسب جهت انتشار مقاله می‌تواند حائز اهمیت باشد.

نتایج نظرسنجی رولندز، نیکلاس و هانتینگتون[5] (۲۰۰۴) از نویسندگان مقالات برای انتخاب نشریه جهت انتشار مقاله، نشان داد که نمایه شدن نشریه در پایگاه‌های معتبر، ضریب تاثیر و ترکیب اعضای هیات تحریریه، از معیارهای حائز اهمیت و هزینه انتشار دارای کم‌ترین میزان اهمیت است.

نتایج پژوهش رولندز و نیکلاس[6] (۲۰۰۶) نیز نشان داد که سه معیار اعتبار نشریه، طیف

http://stim.qom.ac.ir/

1. https://journalfinder.elsevier.com/
2. https://journalfinder.wiley.com/
3. https://journalsuggester.springer.com/
4. Mulligan, Hall & Raphael
5. Rowlands, Nicholas & Huntington
6. Rowlands & Nicholas

خوانندگان و ضریب تأثیر، بیشترین اهمیت را دارند.

بیورک و هلمسترون[1] (۲۰۰۶)، در مطالعه‌ای با استفاده از مدل گرافیکی، پژوهشی بر مبنای هشت معیار موثر در انتخاب نشریه، توسط نویسندگان انجام داده و این معیارها در چهار بخش اصلی خوانندگان، زیرساخت‌ها، اعتبار و عملکرد ارائه شدند.

در پژوهشی دیگر، انتخاب نشریه جهت انتشار مقاله، به وسیله یک مدل گرافیکی سه‌بعدی شامل زمان پذیرش، تأثیر بالقوه مقاله و مسائل اخلاقی که مانند یک پوشش بیرونی برای آن دو عمل می‌کند، توسط نایت و استینباخ[2] (۲۰۰۸) ارائه شد.

همچنین نتایج پژوهش بروخنر و بیورک[3] (۲۰۰۸) نشان داد که از بین معیارهای گوناگون انتخاب نشریه جهت انتشار مقاله، دو معیار، داشتن فرآیند داوری و تناسب موضوعی مقاله با اهداف و دامنه موضوعی نشریه، بیشترین اهمیت را دارند.

همچنین شناسایی عوامل موثر در انتخاب محل انتشار مقاله در حوزه فیزیوتراپی توسط ازکاکار، فرنچیگنونی، کارا و مونز[4] (۲۰۱۲) با بیست معیار انجام و نشان داده شد که تناسب مقاله با حوزه موضوعی نشریه و ضریب تاثیر نشریه، دارای بیشترین اهمیت است.

در حوزه زیست پزشکی نیز انتخاب نشریه برای انتشار مقاله، توسط شکرانه و همکاران (۲۰۱۲) با چهارده معیار مورد مطالعه قرار گرفت. در این پژوهش عوامل مؤثری مانند موضوع مقاله، اعتبار، کیفیت، هزینه و غیره مورد توجه قرار گرفته است.

نتایج پژوهش سولمون و بیورک[5] (۲۰۱۲) درباره نمونه‌ای از نویسندگان نشریات دسترسی آزاد از هفت رشته نشان داد که معیارهای تناسب مقاله با دامنه موضوعی نشریه، کیفیت و سرعت انتشار، در بالاترین رتبه اهمیت قرار دارند.

در پژوهشی دیگر، ویجی ویکرما و پتراس[6] (۲۰۱۷)، به تعیین اهمیت معیارها از دیدگاه پژوهشگران حوزه علوم انسانی و پزشکی پرداختند و معیارهای دارای اولویت در انتخاب نشریه

http://stim.qom.ac.ir/

1. Björk & Holmstrom
2. Knight & Steinbach
3. Bröchner & Björk
4. Özçakar, Franchignoni, Kara & Muñoz
5. Solomon & Björk
6. Wijewickrema & Petras

برای انتشار مقاله را شناسایی کردند. این معیارها شامل داوری دقیق و تخصصی، نمایه شدن در پایگاه‌های معتبر، ضریب تاثیر، اعتبار نشریه، رایگان بودن، ارسال آنلاین با امکان ردیابی، نرخ پذیرش، اعتبار ناشر، داشتن شناسه پایدار، تعداد مقالات در هر سال، سن نشریه و تعداد شماره‌ها در هر سال است. نتایج نشان داد که معیار داوری تخصصی نشریه برای هر دو گروه، دارای بیشترین میزان اهمیت بودند.

با مروری بر پژوهش‌های پیشین در خصوص میزان اهمیت معیارهای انتخاب نشریه از دیدگاه پژوهشگران می‌توان گفت که اهمیت این معیارها در خارج از کشور در برخی رشته‌ها و حوزه‌های موضوعی، مد نظر قرار گرفته است. با این وجود، در داخل کشور، در مقایسه بین حوزه‌های فنی مهندسی و علوم انسانی، پژوهشی مشاهده نشد. تنها پژوهش یافت شده در این حوزه، پژوهش حسین‌زاده و همکاران (۱۴۰۰) است که اهمیت معیارهای مد نظر پژوهشگران حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی جهت انتشار مقاله در نشریات را مورد مطالعه قرار داده است. نتایج این پژوهش نشان داد که از بین معیارهای تاثیرگذار انتخاب نشریه مناسب جهت انتشار مقاله، «بررسی کارشناسانه/داوری، زبان نشریه، دامنه و هدف، ضریب تاثیر، هزینه و اعتبار نشریه»، بیشترین اهمیت را دارند.

همان‌گونه که پیش‌تر اشاره شد، ناشران و پایگاه‌های بزرگ دنیا، اقدام به طراحی سامانه‌های پیشنهاددهنده کرده‌اند. در ایران نیز در راستای پوشش نشریات فارسی زبان، مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری، سامانه پیشنهاددهنده نشریه جهت انتشار مقاله را مشتمل بر نشریه‌های داخل کشور در سطح ملی، تحت عنوان «ژورنال‌یاب رایسست»[1] طراحی و پیاده‌سازی نموده است. با توجه به اهمیت این سامانه پیشنهاددهنده، لازم است تا ضمن توجه به معیارهای تاثیرگذار انتخاب نشریه مناسب جهت انتشار مقاله از دیدگاه پژوهشگران ایرانی، به منظور طراحی اقلام اطلاعاتی در این سامانه، نظر آنان در حوزه‌های مختلف نیز به جهت ربط موضوعی نتایج پیشنهادی سامانه مد نظر قرار گیرد. بر این اساس، پژوهش حاضر درصدد است تا در گام اول از دیدگاه پژوهشگران حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی، معیارهای انتخاب نشریه برای انتشار مقاله را شناسایی و در گام بعدی، میزان ربط موضوعی نتایج پیشنهادی سامانه «ژورنال‌یاب رایسست» را از دیدگاه متخصصان موضوعی دو حوزه، مورد ارزیابی قرار دهد.

http://stim.qom.ac.ir/

1. https://journalfinder.ricest.ac.ir/

۲. پرسش‌های پژوهش

در راستای رسیدن به هدف پژوهش، جهت مقایسه دیدگاه پژوهشگران حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی در ارتباط با اهمیت معیارهای ارسال مقاله به نشریه و میزان ربط موضوعی نتایج پیشنهادی سامانه ژورنال‌یاب رایسست، به سوالات زیر پاسخ داده می‌شود:

۱. از دیدگاه پژوهشگران دو حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی، میزان اهمیت معیارهای انتخاب نشریه جهت انتشار مقاله، به چه میزان است؟

۲. آیا تفاوت معنی‌داری بین میزان اهمیت معیارهای انتخاب نشریه جهت انتشار مقاله، در دو حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی وجود دارد؟

۳. ربط موضوعی نتایج پیشنهاد شده سامانه ژورنال‌یاب رایسست، از دیدگاه پژوهشگران دو حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی، به چه میزان است؟

۴. آیا تفاوت معنی‌داری بین ربط موضوعی نتایج پیشنهاد شده توسط سامانه ژورنال‌یاب رایسست، از دیدگاه متخصصان موضوعی دو حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی، وجود دارد؟

۳. روش پژوهش

پژوهش حاضر به لحاظ هدف کاربردی و روش گردآوری داده‌ها، پیمایشی است. این پژوهش در دو گام انجام شده است، در گام اول جهت استخراج معیارهای مد نظر پژوهشگران حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی، با توجه به نبود پرسشنامه‌ای استاندارد، ابتدا با مطالعه متون و استخراج معیارهای مهم و مشترک، پرسشنامه محقق‌ساخته متشکل از ۱۳ معیار تهیه شد. روایی و پایایی پرسشنامه توسط ۱۰ نفر از متخصصان حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی بررسی شد. در مرحله بعد، به منظور شناسایی میزان اهمیت معیارها، پرسش‌ها در قالب طیف لیکرت برای بیش از ۵۰۰ پژوهشگر در هر دو حوزه مورد مطالعه، در سراسر ایران ارسال و در نهایت با دریافت ۱۵۰ پاسخ از هر حوزه و در مجموع ۳۰۰ پاسخ، مهم‌ترین معیارها بررسی شد.

در گام دوم، به منظور شناخت میزان ربط موضوعی پیشنهادهای سامانه ژورنال‌یاب رایسست، لازم بود تعدادی مقاله پایه برای جستجو در سامانه و ارزیابی ربط موضوعی پیشنهادها، تعیین شود. در متون حوزه بازیابی اطلاعات، عمدتاً تعداد ۲۵ تا ۵۰ پرس‌وجو جهت سنجش عملکرد مطلوب، پیشنهاد شده است (کراسول، دو وریز و سوبوروف[1]، ۲۰۰۵) و رویکرد

1. Craswell, de Vries & Soboroff

http://stim.qom.ac.ir/

ترک[1] نیز در سالیان اخیر، همین بوده است (سندرسون[2]، ۲۰۱۰). بر این اساس، در مطالعه حاضر نیز تعداد ۵۰ مقاله از حوزه فنی- مهندسی و ۵۰ مقاله از حوزه علوم انسانی که پیش از این در نشریات منتشر شده بودند، به روش طبقه‌ای- تناسبی و به تصادف انتخاب شدند. سپس عناصر متنی این مقالات شامل عنوان، چکیده و کلیدواژه‌ها به منظور ورود به سامانه، به عنوان پرس‌وجو استخراج و در قالب یک سیاهه وارسی ذخیره شد. این عناصر توسط پژوهشگر به سامانه وارد و نتایج ذخیره گردید.

در مرحله بعد، از آنجا که در سامانه‌های پیشنهاددهنده نشریه، نشریه‌ای که مقاله در آن منتشر شده است، به عنوان مرتبط‌ترین نشریه برچسب‌گذاری شده و نشریه هدف نامیده می‌شود؛ چنانچه این نشریه در فهرست پیشنهادی اول تا پنجم سامانه وجود داشت، مشخصات مقاله به همراه اطلاعات کامل نشریه هدف، به منظور تعیین میزان ربط در اختیار متخصصان موضوعی قرار گرفت. در این مرحله از نظر ۶۰ متخصص موضوعی (۳۰ نفر حوزه فنی- مهندسی و ۳۰ نفر حوزه علوم انسانی) که از اعضای هیأت تحریریه نشریات بودند، استفاده و درخواست شد میزان ربط موضوعی هر مقاله با نشریه هدف را در سه طیف «کاملاً مرتبط، مرتبط و تا حدی مرتبط» رتبه‌بندی کنند. با توجه به اینکه تعیین میزان ربط، مستلزم میانگین‌گیری نظر داوران بود، هر مقاله برای ۳ داور در حوزه مربوطه ارسال و سه طیف مذکور نیز وزن‌دهی شدند. در نهایت میانگین نمره سه داور برای هر مقاله، به عنوان نمره ربط در نظر گرفته شد. لازم به ذکر است که ارسال مقالات جهت تعیین میزان ربط با نشریه پیشنهادی برای داوری غیر از اعضای هیات تحریریه نشریه هدف صورت گرفت تا نتایج حتی‌الامکان از سوءگیری و تعصب به دور باشند.

http://stim.qom.ac.ir/

۴. یافته‌های پژوهش

با توجه به سوالات پژوهش، در ادامه یافته‌ها در قالب چهار بخش ارائه خواهد شد:

الف. میزان اهمیت معیارهای انتخاب نشریه جهت انتشار مقاله، از دیدگاه پژوهشگران حوزه فنی- مهندسی و حوزه علوم انسانی

همان‌گونه که پیش‌تر اشاره شد، جهت شناسایی مهم‌ترین معیارهای انتخاب نشریه برای انتشار

1. TREC (Text REtrieval Conference)
2. Sanderson

مقاله، ۱۳ معیار مشترک شناسایی شده در متون در قالب دو گروه، جنبه‌های کیفی و عملکردی، مورد بررسی قرار گرفت. فراوانی داده‌ها در هر یک از معیارهای مورد بررسی، در قالب طیف لیکرت گزارش شده است (جدول ۱).

جدول شماره ۱- معیارهای انتخاب نشریه مناسب جهت انتشار مقاله، از دیدگاه پژوهشگران حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی

میزان اهمیت / معیارها	بسیار زیاد			زیاد			متوسط			کم			بسیار کم		
	فنی و مهندسی	علوم انسانی		فنی و مهندسی	علوم انسانی		فنی و مهندسی	علوم انسانی		فنی و مهندسی	علوم انسانی		فنی و مهندسی	علوم انسانی	
	فراوانی	فراوانی	درصد	فراوانی	فراوانی	درصد	فراوانی	فراوانی	درصد	فراوانی	فراوانی	درصد	فراوانی	فراوانی	درصد
کیفیت علمی و اعتبار نشریه															
بررسی کارشناسانه/ داوری	۱۲۷	۸۴,۷	۱۱۰	۷۳,۴	۲۳	۱۵,۳	۳۱	۲۰,۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
اهداف و دامنه موضوعی نشریه	۱۲۱	۸۰,۷	۱۰۴	۶۹,۳	۲۹	۱۹,۳	۲۵	۱۶,۷	۰	۰	۰	۱۳	۸,۷	۰	۵,۳
ضریب تأثیر	۱۰۷	۷۱,۳	۹۰	۶۰	۳۲	۱۴,۷	۴۱	۲۷,۳	۲۱	۱۴	۰	۱۰	۶,۷	۰	۶
نمایه شدن در پایگاه‌های استنادی و علمی معتبر	۷۶	۵۰,۷	۵۱	۳۴	۴۳	۲۸,۷	۴۳	۲۸,۷	۲۷	۱۸	۴	۳۶	۲۴	۷	۸,۶
ثبات و پایداری مقاله (داوا بودن کد شناسا گر دیجیتال)	۵۹	۳۹,۳	۶۶	۴۴	۴۳	۲۸,۷	۳۸	۲۵,۳	۳۹	۲۶	۶	۲۸	۱۸,۷	۷	۳
اعتبار ناشر	۳۷	۲۴,۷	۲۲	۱۴,۷	۶۱	۴۰,۶	۵۰	۳۳,۳	۲۸	۱۸,۷	۲۱	۴۳	۲۸,۷	۸	۳
تخصص و شهرت اعضای هیئت تحریریه	۲۵	۱۶,۷	۱۹	۱۲,۶	۸۲	۵۴,۷	۳۰	۲۰	۲۳	۱۵,۳	۱۸	۷۵	۵۰	۱۰	۲

http://stim.qom.ac.ir/

میزان اهمیت / معیارها	بسیار زیاد			زیاد			متوسط			کم			بسیار کم		
	فنی و مهندسی	علوم انسانی		فنی و مهندسی	علوم انسانی		فنی و مهندسی	علوم انسانی		فنی و مهندسی	علوم انسانی		فنی و مهندسی	علوم انسانی	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
عملکرد نشریه																
نرخ پذیرش	۴۳	۲۸,۷	۳۰	۲۰	۶۸	۴۵,۳	۴۷	۳۱,۳	۲۱	۱۴	۵۶	۳۷,۴	۱۷	۱۱,۳	۱۲	۸	۱	۰,۷	۵	۳,۳
جداول زمانی فرآیندهای ارسال تا پذیرش	۳۵	۲۳,۳	۳۸	۲۵,۴	۷۱	۴۷,۳	۶۲	۴۱,۳	۳۱	۲۰,۷	۳۱	۲۰,۷	۱۲	۸	۱۷	۱۱,۳	۱	۰,۷	۲	۱,۳
تناوب انتشار	۳۱	۲۰,۷	۲۱	۱۴	۴۱	۲۷,۳	۴۰	۲۶,۷	۵۵	۳۶,۷	۵۲	۳۴,۶	۱۵	۱۰	۲۲	۱۴,۷	۸	۵,۳	۱۵	۱۰
زبان نشریه	۳۰	۲۰	۵۷	۳۸	۵۷	۳۸	۲۹	۱۹,۳	۴۲	۲۸	۴۰	۲۶,۷	۱۸	۱۲	۱۶	۱۰,۷	۳	۲	۸	۵,۳
هزینه چاپ	۲۰	۱۳,۳	۳۴	۲۲,۷	۲۹	۱۹,۳	۲۸	۱۸,۷	۷۵	۵۰	۵۶	۳۷,۳	۱۰	۶,۷	۲۱	۱۴	۱۶	۱۰,۷	۱۱	۷,۳
قدمت نشریه	۱۵	۱۰	۱۲	۸	۱۹	۱۲,۷	۳۳	۲۲	۲۳	۱۵,۳	۳۶	۲۴	۴۱	۲۷,۳	۳۰	۲۰	۵۲	۳۴,۷	۳۹	۲۶

نتایج نشان داد که سه معیار وجود «داوری، اهداف و دامنه موضوعی و دارا بودن ضریب تاثیر»، از ویژگی‌های کیفی نشریه در دو گروه مورد بررسی، دارای بالاترین اولویت بودند. همچنین در بخش عملکردی نشریه، «نرخ پذیرش و مشخص بودن فرآیندهای ارسال تا پذیرش»، از جمله مواردی بود که در صدر اولویت‌های هر دو گروه قرار داشت. در این بخش «قدمت نشریه» در رتبه آخر اهمیت بود.

ب. بررسی معنی‌داری تفاوت اهمیت معیارهای انتخاب نشریه جهت انتشار مقاله، در دو حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی

در این مرحله تفاوت اهمیت معیارهای گوناگون از دیدگاه دو حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی، از طریق آزمون یومان ویتنی[1] مورد مقایسه قرار گرفت (جدول ۲).

نتایج این آزمون در بخش معیارهای کیفی و اعتباری نشریه، نشان داد که میزان اهمیت سه

1. Mann-Whitney U

http://stim.qom.ac.ir/

معیار دارای بالاترین اولویت، یعنی «وجود داوری، اهداف و دامنه موضوعی و دارا بودن ضریب تاثیر»، از دیدگاه پژوهشگران دو حوزه، تفاوت معنی‌داری با هم ندارد؛ به عبارتی می‌توان گفت که اهمیت این معیارها در دو حوزه، به یک میزان و در سطح بالایی است. در معیارهای «نمایه شدن در پایگاه‌های معتبر، اعتبار ناشر، تخصص و شهرت اعضای هیئت تحریریه»، بین دیدگاه‌های پژوهشگران در دو حوزه مورد بررسی، تفاوت معنی‌داری در سطح ۱ درصد مشاهده شد.

در بخش عملکردی، «نرخ پذیرش» از دیدگاه پژوهشگران هر دو حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی، در رتبه اول اهمیت و «قدمت نشریه»، در رتبه آخر قرار داشت. نتایج نشان می‌دهد، میزان اهمیت این دو معیار در دو حوزه دارای تفاوت معنی‌داری است. همچنین در معیار «تناوب انتشار»، تفاوت معنی‌داری در سطح ۵ درصد بین دو حوزه وجود دارد.

جدول شماره ۲- آزمون تفاوت معنی‌داری معیارها
از دیدگاه پژوهشگران دو حوزه موضوعی فنی- مهندسی و علوم انسانی

آزمون / معیارها	یومان ویتنی	ویلکاکسون	Z	Asymp. Sig. (2-tailed)
کیفیت علمی و اعتبار نشریه				
بررسی کارشناسانه/ داوری	۹۸۷۱,۵۰۰	۲۱۱۹۶,۵۰۰	-۱,۵۹۲	۰,۱۱۱
اهداف و دامنه موضوعی نشریه	۹۶۷۰,۵۰۰	۲۰۹۹۵,۵۰۰	-۱,۳۷۹	۰,۱۶۸
ضریب تاثیر	۱۰۱۰۲,۰۰۰	۲۱۴۲۷,۰۰۰	-۱,۸۱۸	۰,۰۶۹
نمایه شدن در پایگاه‌های استنادی و علمی معتبر	۸۶۲۵,۵۰۰	۱۹۹۵۰,۵۰۰	-۳,۷۰۱	**۰,۰۰۰
ثبات و پایداری مقاله (دارا بودن کد شناساگر دیجیتال)	۱۱۰۳۱,۵۰۰	۲۲۳۵۶,۵۰۰	-۰,۳۰۷	۰,۷۵۹
اعتبار ناشر	۹۰۲۸,۵۰۰	۲۰۳۵۳,۵۰۰	-۳,۰۷۶	**۰,۰۰۲
تخصص و شهرت اعضای هیئت تحریریه	۷۶۸۱,۰۰۰	۱۹۰۰۶,۰۰۰	-۴,۹۸۴	**۰,۰۰۰
عملکرد نشریه				
نرخ پذیرش	۸۹۹۸,۵۰۰	۲۰۳۲۳,۵۰۰	-۳,۱۳۹	**۰,۰۰۲
جداول زمانی فرآیندهای ارسال تا پذیرش	۱۱۰۸۸,۰۰۰	۲۲۴۱۳,۰۰۰	-۰,۲۲۹	۰,۸۱۹
تناوب انتشار	۹۷۹۱,۵۰۰	۲۱۱۱۶,۵۰۰	-۲,۰۱۶	*۰,۰۴۴
زبان نشریه	۱۰۲۶۷,۵۰۰	۲۱۵۹۲,۵۰۰	-۱,۳۵۶	۰,۱۷۵
هزینه انتشار	۱۰۴۲۱,۰۰۰	۲۱۷۴۶,۰۰۰	-۱,۱۶۲	۰,۲۴۵
قدمت نشریه	۹۶۹۷,۵۰۰	۲۱۰۲۲,۵۰۰	۲,۱۲۶	*۰,۳۴

** معنی‌داری در: سطح ۱ درصد * معنی‌داری در: سطح ۵ درصد

در ادامه، به منظور درک بهتر تفاوت‌ها، از آزمون مقایسه میانگین‌ها استفاده شد (جدول ۳). نتایج حاکی از آن است که معیارهای «وجود داوری، اهداف و دامنه موضوعی و دارا بودن ضریب

http://stim.qom.ac.ir/

تاثیر» در هر دو حوزه مورد بررسی دارای بالاترین میانگین و به عبارتی، بالاترین میزان اهمیت است. میزان اهمیت سایر معیارها در حوزه مورد بررسی، به ترتیب بدین شرح است:

در حوزه علوم انسانی، معیارهای «ثبات و پایداری مقاله (دارا بودن کد شناساگر دیجیتال)، نمایه شدن در پایگاه‌های معتبر، اعتبار ناشر، تخصص و شهرت اعضای هیئت تحریریه»، در رتبه‌های چهارم تا هفتم بخش کیفی قرار داشت. در این بخش به ترتیب معیارهای «نمایه شدن در پایگاه‌های معتبر، ثبات و پایداری مقاله (دارا بودن کد شناساگر دیجیتال)، تخصص و شهرت اعضای هیئت تحریریه»، رتبه‌های چهارم تا هفتم در حوزه فنی – مهندسی را به خود اختصاص دادند.

در بخش معیارهای عملکردی، وجود «جداول زمانی فرآیندهای ارسال تا پذیرش، زبان نشریه، نرخ پذیرش، هزینه انتشار، تناوب انتشار و قدمت نشریه»، به ترتیب از دیدگاه پژوهشگران حوزه علوم انسانی حائز اهمیت بودند. این معیارها در حوزه فنی- مهندسی، به ترتیب مشتمل بر «نرخ پذیرش، جداول زمانی فرآیندهای ارسال تا پذیرش، زبان نشریه، تناوب انتشار، هزینه انتشار و قدمت نشریه» بود.

جدول شماره ۳- میانگین رتبه‌های حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی

معیارها	میانگین رتبه (حوزه علوم انسانی)	میانگین رتبه (حوزه فنی - مهندسی)
کیفیت علمی و اعتبار نشریه		
بررسی کارشناسانه/ داوری	۱۲,۸۹	۱۲,۷۰
اهداف و دامنه موضوعی نشریه	۱۲,۵۸	۱۲,۶۴
ضریب تاثیر یا چارک نشریه	۱۲,۳۶	۱۲,۰۹
نمایه شدن در پایگاه‌های استنادی و علمی معتبر	۹,۱۸	۱۰,۷۵
ثبات و پایداری مقاله (دارا بودن کد شناساگر دیجیتال)	۱۰,۲۲	۹,۲۱
اعتبار ناشر	۶,۳۲	۷,۵۳
تخصص و شهرت اعضای هیئت تحریریه	۵,۵۹	۷,۴۶
عملکرد نشریه		
جداول زمانی فرآیندهای ارسال تا پذیرش	۹,۰۶	۸,۱۱
نرخ پذیرش	۷,۷۲	۸,۶۰
تناوب انتشار	۵,۴۹	۶,۱۵
زبان نشریه	۸,۹۵	۶,۸۹
هزینه انتشار	۶,۵۲	۴,۴۶
قدمت نشریه	۲,۸۹	۲,۰۸

http://stim.qom.ac.ir/

ج. میزان ربط موضوعی نتایج پیشنهاد شده توسط سامانه ژورنال‌یاب رایسست، از دیدگاه پژوهشگران حوزه فنی- مهندسی و حوزه علوم انسانی

میزان ربط موضوعی نتایج پیشنهادی سامانه ژورنال‌یاب رایسست، توسط ۳۰ متخصص موضوعی برای ۵۰ مقاله حوزه فنی- مهندسی و ۳۰ متخصص موضوعی برای ۵۰ مقاله حوزه علوم انسانی مورد بررسی قرار گرفت. در این مرحله ربط موضوعی نشریه هدف با هر یک از مقالات پایه انتخابی در حوزه علوم انسانی و فنی- مهندسی سنجیده شد (جدول ۴).

جدول شماره ٤- ربط موضوعی نتایج پیشنهادی
از دیدگاه پژوهشگران دو حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی

میزان ربط / حوزه موضوعی	کاملاً مرتبط		مرتبط		تا حدودی مرتبط	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
حوزه فنی - مهندسی	۴۵	۹۰	۵	۱۰	۰	۰
حوزه علوم انسانی	۴۳	۸۶	۹	۱۴	۰	۰

فراوانی نسبی نتایج نشان داد که در حوزه علوم انسانی، متخصصان موضوعی یا به عبارتی داوران، حوزه موضوعی نشریه پیشنهادی برای بیش از ۸۵ درصد مقالات را «کاملاً مرتبط» و در حوزه فنی- مهندسی نیز حوزه موضوعی نشریه پیشنهادی برای ۹۰ درصد مقالات را «کاملاً مرتبط» ارزیابی کردند.

د. تفاوت بین ربط موضوعی نتایج پیشنهاد شده توسط سامانه ژورنال‌یاب رایسست از دیدگاه متخصصان موضوعی دو حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی

به منظور بررسی تفاوت بین ربط موضوعی نتایج پیشنهادی سامانه ژورنال‌یاب رایسست از دیدگاه متخصصان موضوعی دو حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی، از آزمون یومان ویتنی استفاده شد. نتایج این آزمون نشان داد که بین نظر متخصصان موضوعی، در دو حوزه مورد بررسی، تفاوت معنی‌دار آماری وجود ندارد ($U=405, Sig. (2\text{-tailed}) = 0.232>0.05$).

۵. نتیجه‌گیری

نشریه‌های زیادی در زمینه‌های علمی گوناگون وجود دارد و نویسندگان به منظور یافتن مرتبط‌ترین و مناسب‌ترین نشریه، برای انتشار یافته‌های تحقیقاتی خود، با چالش‌هایی مواجه هستند. انتشار مقاله در نشریه‌های معتبر و پرمخاطب، دارای مزایایی است که هم جامعه علمی و

http://stim.qom.ac.ir/

هم پژوهشگران از آن بهره‌مند خواهند بود؛ زیرا از یک‌سو اشتهار نویسنده و همچنین بهره‌مندی از گرنت‌ها، فرصت‌های مطالعاتی، ارتقاء شغلی و غیره را به دنبال خواهد داشت و از سوی دیگر منجر به دسترسی جامعه هدف به یافته‌ها، به منظور گسترش علم و پرهیز از دوباره‌کاری می‌گردد.

تا پیش از پژوهش حاضر، شناسایی معیارهای انتخاب نشریه جهت انتشار مقاله، از دیدگاه پژوهشگران داخل کشور انجام نشده است. از این‌رو، در مطالعه حاضر، ابتدا با مطالعه متون، معیارهای مهم و مشترک استخراج و جهت تعیین میزان اهمیت، در اختیار پژوهشگران قرار گرفت. نتایج نشان داد که میزان اهمیت معیارها از دیدگاه پژوهشگران با یافته‌های مطالعات بین‌المللی همخوانی داشته و «بررسی کارشناسانه/داوری، ربط موضوعی مقاله با اهداف و دامنه حوزه موضوعی و دارا بودن ضریب تاثیر» نشریه دارای بالاترین درجه اهمیت است. همچنین بین نظر پژوهشگران دو حوزه در این سه معیار، تفاوت معنی‌دار آماری وجود نداشت. اما با توجه به متغیرهای ذهنی پژوهشگران در شرایط متفاوت، نمی‌توان یك دسته عامل واحد را به منظور انتخاب نشریه برای انتشار مقاله در نظر گرفت و این تصمیم بر عهده نویسنده است تا آگاهانه و بر اساس شرایط، با وزندهی به هر یک از معیارها، نشریه مناسب را برای چاپ یافته‌ها انتخاب کند. انتخاب نشریه مناسب برای انتشار مقاله تصمیمی بسیار مهم است که نه تنها بر روند پیش از انتشار، بلکه بر موفقیت پس از انتشار مقاله یعنی رویت‌پذیری، اثربخشی یافته‌های تحقیق و دریافت استناد بیشتر تأثیر می‌گذارد.

در این میان شاید بتوان گفت، یکی از عواملی که فارغ از اولویت‌ها و محدودیت‌های نویسنده قابل بررسی و حائز اهمیت می‌باشد، ربط موضوعی مقاله با نشریه‌ای است که قرار است مقاله به آن ارسال و در آن منتشر شود. نویسندگان باید از اهداف و حوزه موضوعی نشریه و آنچه تاکنون منتشر کرده، آگاه باشند. نتایج مطالعات حاکی از آن است که دلیل اصلی رد مقاله در بسیاری از موارد، در مرحله بررسی اولیه توسط سردبیران و داوران، عدم تطابق و تناسب موضوعی مقاله با دامنه موضوعی نشریه است. در برخی موارد، نرخ رد اولیه، حتی قبل از ارسال به داوری تا ۸۸ درصد اعلام شده است (دوویدی و همکاران[1]، ۲۰۲۲). نتایج پژوهش حاضر نیز در بررسی میزان اهمیت معیارها از دیدگاه پژوهشگران در هر دو حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی نشان داد که

1. Dwivedi & et al.

http://stim.qom.ac.ir/

ربط موضوعی، یکی از مهم‌ترین عوامل در انتخاب نشریه جهت انتشار مقاله است. این معیار، اساس اصلی رویکرد شباهت‌سنجی در سامانه‌های پیشنهاددهنده نشریه است؛ اما تاکنون نتایج پیشنهادی چنین سامانه‌هایی به منظور تطابق ربط موضوعی با نظر کاربران مورد بررسی قرار نگرفته است.

همان‌گونه که پیش‌تر اشاره شد، با توجه به افزایش روزافزون اطلاعات، کاربران با چالش‌هایی در دستیابی به اطلاعات مرتبط مواجه هستند. به طوری که جستجو و انتخاب مناسب‌ترین منبع، مشکلی است که غالب کاربران آن را تجربه کرده‌اند. ابزارها و روش‌های بسیاری برای غلبه بر این مشکل ایجاد شده‌اند که یکی از آن‌ها، سامانه‌های پیشنهاددهنده است. در این سامانه‌ها، بازیابی اطلاعات مرتبط در فرایند جستجو از طریق پیش‌بینی ترجیحات کاربر مبتنی بر تجزیه و تحلیل رفتار او انجام می‌شود. این سامانه‌ها در حوزه‌های متعدد علمی از جمله پیشنهاد نشریه مرتبط جهت انتشار مقاله کاربرد دارند. یکی از مزیت‌های مهم این سامانه‌ها این است که دستیابی به منابع مرتبط را برای کاربرانی که از دانش جامعی در حوزه موضوعی مربوطه برخوردار نیستند، بهبود می‌بخشد. ارزیابی پیشنهادهای ارائه شده در این سامانه‌ها از دیدگاه کاربران، از آن جهت حائز اهمیت است که هدف سامانه، ارائه نتایج مبتنی بر نیاز کاربر است. با توجه به قابلیت پیاده‌سازی مکانیزم‌های پالایشی در راستای معیارهای مورد نظر کاربران، پژوهش پیرامون این سامانه‌ها می‌تواند به توسعه چنین سامانه‌هایی منجر گردد. در این راستا، نتیجه پژوهش حاضر نشان داد که بیش از ۸۵ درصد متخصصان در دو گروه موضوعی فنی- مهندسی و علوم انسانی، دامنه و حوزه موضوعی نشریه پیشنهادی جهت انتشار مقاله را کاملاً مرتبط با موضوع مقاله اعلام کردند. لازم به توضیح است که ارزیابی میزان ربط موضوعی نتایج از دیدگاه پژوهشگران، پس از بهبود چالش‌های موجود در سامانه ژورنال‌یاب رایسست، انجام شده است (ورع و همکاران، ۱۴۰۰).

در نهایت، هرچند ارزیابی ربط، ماهیتی پیچیده و چندبعدی دارد و تابعی از نیازها، اولویت‌ها و محدودیت‌های کاربران است؛ اما از بعد ربط موضوعی با توجه به نتایج پژوهش، نویسندگان می‌توانند از سامانه ژورنال‌یاب رایسست در سطح ملی به عنوان ابزار کمکی استفاده نموده و با سرعت و سهولت بیشتری به فهرستی از نشریات مرتبط دست یابند.

۶. پیشنهادهای پژوهش

در این پژوهش، میزان اهمیت ۱۳ معیار از ویژگی‌های نشریه به منظور انتخاب جهت انتشار

http://stim.qom.ac.ir/

مقاله، از دیدگاه پژوهشگران دو حوزه فنی- مهندسی و علوم انسانی مورد بررسی قرار گرفت. پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آتی، به شناسایی دیگر معیارهای اثرگذار در انتخاب نشریه جهت انتشار مقاله و همچنین تعیین میزان اهمیت آن‌ها از دیدگاه پژوهشگران سایر حوزه‌ها بپردازند.

در این پژوهش، ارزیابی ربط موضوعی نتایج پیشنهادی سامانه ژورنال‌یاب رایسست مورد مطالعه قرار گرفت. پیشنهاد می‌شود سنجش ربط موضوعی در سایر سامانه‌های پیشنهاددهنده نشریه در سطح بین‌المللی نیز بررسی شود.

۷. تقدیر و تشکر

از **حمایت‌های** دکتر محمدجواد دهقانی، ریاست محترم مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری و پایگاه ISC جهت در اختیار قرار دادن امکانات پژوهش صمیمانه سپاسگزارم.

۸. تعارض منافع

موردی گزارش نشده است.

http://stim.qom.ac.ir/

منـــابـــع

بانک اطلاعات نشریات علوم پزشکی کشور (۱۴۰۰/۰۲/۱۴). قابل دسترس در: https://journals.research.ac.ir/

پرتال نشریات علمی و پژوهشی کشور (۱۴۰۰/۰۲/۱۴). قابل دسترس در: https://journals.msrt.ir/

حسین‌زاده، پ.، میرزابیگی، م.، ستوده، ه. (۱۴۰۰). *اثربخشی مجله‌های پیشنهادی سامانه توصیه‌گر مجلات الزویر*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شیراز.

صراف‌زاده، م. (۱۳۹۶). نشریات جعلی را بشناسیم. *علوم و فنون مدیریت اطلاعات*، ۳(۳)، ۲-۱۴.

DOI: 10.22091/stim.2017.2354.1157

موسوی چلک، ا.، یمین فیروز، م.، ریاحی، ع. (۱۳۹۷). ارزیابی کمّی و کیفی تولیدات علمی نمایه شده جمهوری اسلامی ایران در اسکوپوس، حوزه پرستاری طی سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۷۹. *مجله دانشگاه علوم پزشکی قم*، ۱۲(۴)، ۷۱-۶۱.

ورع، ن.، میرزابیگی، م.، ستوده، ه.، فخراحمد، س.م.، مظفری، ن. (۱۴۰۰). تأثیر کمبود و پراکندگی داده بر اثربخشی نتایج سامانه ژورنال‌یاب رایسست: مطالعه موردی حوزه فنی و مهندسی. *پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات*، زود آیند. قابل دسترس در:

https://jipm.irandoc.ac.ir/browse.php?prepub=1&slct_pg_id=167&sid=1&slc_lang=fa

References

Bahadoran, Z., Mirmiran, P., Kashfi, K. & Ghasemi, A. (2021). Scientific Publishing in Biomedicine: How to Choose a Journal?. *Int J Endocrinol Metab*, 19(1), e108417.
DOI: 10.5812/ijem.108417.

Björk, B.-C. & Holmström, J. (2006). Benchmarking scientific journals from the submitting author's viewpoint. *Learned Publishing*, 19(2), 147-155.
DOI: https://doi.org/10.1087/095315106776387002.

Bröchner, J. & Björk, B.-C. (2008). Where to submit? Journal choice by construction management authors. *Construction Management and Economics*, 26(7), 739–749.

Craswell, N., De Vries, A.P. & Soboroff, I. (2005). Overview of the TREC 2005 Enterprise Track. In *Trec* 5, 199-205.

Day, N.E. (2011). Manuscript Rejection and Its Impact on Scholars. *Academy of Management Learning & Education*, 10(4), 704–718.

De Rond, M. & Miller, A.N. (2005). Publish or perish: bane or boon of academic life?. *Journal of management inquiry*, 14(4), 321-329.

Hosseinzadeh, P., Mirzabigi, M. & Sotoudeh, H. (1400). *The effectiveness of recommended journals of Elsevier's journal recommender system*. Master's thesis. Shiraz university. [in persian]

Information bank of medical science publications of the country (02/14/1400). Available at: https://journals.research.ac.ir/[in persian]

Knight, L.V. & Steinbach, T.A. (2008). Selecting an appropriate publication outlet: A comprehensive model of journal selection criteria for researchers in a broad range of academic disciplines. *International Journal of Doctoral Studies*, 3, 59–79.

/http://stim.qom.ac.ir

Miller, A.N., Taylor, S.G. & Bedeian, A.G. (-2011). Publish or perish: Academic life as management faculty live it. *Career development international*, 16(5), 422-445.

Mousavi Chalak, A., Yamin Firoz, M., Riahi, A. (2017). Quantitative and qualitative evaluation of the indexed scientific productions of the Islamic Republic of Iran in Scopus, nursing field during the years 1379-1395. *Journal of Qom University of Medical Sciences*, 12(4), 61-71. [in persian]

Mulligan, A., Hall, L. & Raphael, E. (2013). Peer review in a changing world: An international study measuring the attitudes of researchers. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 64(1), 132-161.

Özçakar, L., Franchignoni, F., Kara, M. & Muñoz, S.L. (2012). Choosing a scholarly journal during manuscript submission: the way how it rings true forphysiatrists. *European Journal of Physical and Rehabilitation Medicine*, 48(4), 643–647.

Portal of scientific and research publications of the country (02/14/1400). Available at: https://journals.msrt.ir/ [in persian]

Rowlands, I., Nicholas, D. & Huntington, P. (2004). Scholarly communication in the digital environment: What do authors want? *Learned Publishing*, 17(4), 261–273.

Sanderson, M. (2010). Test Collection based evaluation of information retrieval systems. *Foundation and Trends in information retrieval*, 4(4), 247-375.

Sarafzadeh, M. (2016). Let's recognize fake publications. *Information Management Sciences and Techniques*, 3(3), 2-14. **DOI:** 10.22091/stim.2017.2354.1157. [in persian]

Shokraneh, F., Ilghami, R., Masoomi, R. & Amanollahi, A. (2012). How to select a journal to submit and publish your biomedical paper? *Bioimpacts*, 2(1), 61-68. **DOI:**10.5681/bi.2012.008.

Solomon, D.J. & Björk, B.C. (2012). Publication fees in open access publishing: Sources of funding and factors influencing choice of journal. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 63(1), 22-107. **DOI**:10.1002/asi.21660. https://doi.org/10.1002/asi.21660.

Ulrich. (2021.05.09). Available at: https://www.ulrichsweb.com

Wara, N., Mirzabigi, M., Sotoudeh, H., Fakhr Ahmad, S.M. & Mozafari, N. (1400). The effect of lack and dispersion of data on the effectiveness of the results of the Riceset journal finder system: a case study of the technical and engineering field. *Information processing and management research*, Available at: https://jipm.irandoc.ac.ir/browse.php?prepub=1&slct_pg_id=167&sid=1&slc_lang=fa [in persian]

Wijewickrema, M. & Petras, V. (2017). Journal selection criteria in an open access environment: A comparison between the medicine and social sciences. *Learned Publishing*, 30, 289–300.

http://stim.qom.ac.ir/